

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Yttrande
2024-01-19

Ärendenummer
NV- 08542-23

Finansdepartementet
david.troeng@regeringskansliet.se

Naturvårdsverkets yttrande över inkomna förslag som rör klimat och miljö kopplat till frågor om utmaningar på konnektivitetområdet

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket lämnar här synpunkter på inkomna förslag med fokus på förslag som rör klimat och hållbarhet och tar inte ställning till frågan som helhet.

Persontransporter

Många remissinstanser betonar behovet av god konnektivitet för att begränsa påverkan av persontransporter genom att färre resor behöver företas. Naturvårdsverket instämmer i detta, liksom i att det är viktigt att möjligheterna till internetkoppling förbättras för resenärer utmed vissa tåglinjer.

Utredning om miljöpåverkan

Angående förslaget om att utreda hur svenska anmälda operatörers negativa miljöpåverkan kan jämföras så anser Naturvårdsverket att en sådan utredning bör föregås eller starta med att klargöra om det tillkommer någon nytta som motiverar den extra rapporteringsbördan. EU har ett nytt direktiv, det så kallade CSRD-direktivet (Corporate Sustainability Reporting Directive), som ställer krav på rapportering av den väsentliga miljöpåverkan. Naturvårdsverket skriver om närallgande saker i kapitel 3 i vår redovisning av regeringsuppdrag Finansmarknaderna, klimatet och miljön (M2021/01846 m.fl.).

Om frågan utreds anser Naturvårdsverket att fokus bör vara på resurseffektiv materialanvändning snarare än materialcirkularitet.

Mätningar och smart reglering

Ett flertal remissinstanser betonar potentiella miljövinster av ökad konnektivitet till exempel rörande utökade/effektivare mätningar av klimatförändringar, så som med hjälp av drönare, och möjlighet till smart reglering av elnät och byggnaders uppvärmning. Naturvårdsverket ser positivt på möjligheten att förbättra miljöövervakning med hjälp av utökad konnektivitet. Vi ser att det även kan bli aktuellt för berörda aktörer att parallellt arbeta med målsättningar

att relatera miljödata till, för att veta hur informationen på bästa sätt kan bidra till en mer hållbar utveckling.

Krav på resurseffektivitet

Flera remissinstanser framhåller konnektivitetsrelaterad klimat- och miljöpåverkan primärt till energianvändning. Energianvändningen är en mycket viktig aspekt, och därför regleras flera konnektivitetsrelaterade produkter under ekodesigndirektivet och vissa även under energimärkningsförordningen. Behov av bättre design för att nå högre resurseffektivitet har lett till att ett flertal produktgrupper numera även har resurseffektivitetskrav för sådant som reparerbarhet och design för tillförlitlighet. Detta gäller till exempel servrar och datalagringsprodukter och elektroniska bildskärmar samt mobiltelefoner och surfplattor. Naturvårdsverket menar att det utöver energikrav även är viktigt med resurseffektivitetskrav. I de fall det finns krav för energimärkning, eller informationskrav under ekodesigndirektivet, anser vi att dessa kan användas som kriterier vid offentlig och privat upphandling.

Energiskattenedsättning för datacenter

Frågan om energiskattenedsättning för datacenter lyfts av flera remissinstanser. Naturvårdsverket anser att slopad skattenedsättning ger bättre incitament för energieffektiva lösningar för datorhallar vilket kan frigöra el till omställningssektorerna där den gör bättre nytta. Se Naturvårdsverkets yttrande över promemorian Avskaffad avfallsförbränningskatt och slopad energiskattenedsättning för datorhallar (Fi2022/02588). Naturvårdsverket menar att istället för nedsättningar av den generella energibeskattningen så bör dessa tjänster stödjas vid behov på annat sätt, eftersom det normalt ger en ökad träffsäkerhet.

Ökat samarbete vid byggande av infrastruktur, såsom t ex mobilmaster

Flera yttranden tar upp det önskvärda i ett ökat samarbete mellan telekomoperatörer när det gäller byggande av master. Vi delar bedömningarna om att det är gynnsamt för kostnadseffektiviteten och kan ge bättre ekonomiska förutsättningar för ökade täckningsgrader i mobilnäten i glesbygd. Naturvårdsverket vill här lägga till att ökat samutnyttjande av infrastruktur även ger miljömässiga fördelar om bland annat antalet master kan hållas nere, både vad avser bättre resursanvändning och färre intrång i naturmiljön då alla master har vägförbindelse.

Satsning på avancerad digitalisering

Naturvårdsverket har inte haft möjlighet att utvärdera Arthur D Littles uppskattning av klimateffekterna genom satsning på avancerad digitalisering med 2 miljarder kronor. Vi kan konstatera att när den typen av beräkningar gjorts är de systemgränser som etableras avgörande för slutsatserna av studien. Möjligheten att applicera slutsatserna i ett annat fall (som detta) är därför beroende av att systemgränsdragningarna överensstämmer.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger efter föredragning av avdelningschef Marie Uhrwing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Kerstin Åstrand och handläggare Emma Mogren och Björn Spak.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Marie Uhrwing

Kopia till:
kn.remissvar@regeringskansliet.se